

Kúria
ítélete

Az ügy száma:	Bfv.II.664/2021/6.
A határozat szintje:	felülvizsgálat
A tanács tagjai:	Dr. Sebe Mária, a tanács elnöke Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró Dr. Somogyi Gábor, bíró
Az eljárás helye:	Budapest
Az eljárás formája:	tanácsülés
Az ülés napja:	2021. október 14.
Az ügy tárgya:	járművezetés ittas állapotban vétsége
Terhelt:	...
Elsőfok:	Nyíregyházi Járásbíróság, 14.B.376/2020/8., ítélet, tárgyalás, 2020. november 9.
Másodfok:	Nyíregyházi Törvényszék, 2.Bf.519/2020/5., ítélet, tanácsülés, 2021. március 10.
Az indítvány előterjesztője:	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség
Az indítvány iránya:	a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés ittas állapotban vétsége miatt ... terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Nyíregyházi Járásbíróság 14.B.376/2020/8. számú ítéletét és a Nyíregyházi Törvényszék 2.Bf.519/2020/5. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy a terhelt járművezetéstől eltiltás büntetését – az „elektromos kerékpár” járműkategóriára korlátozó rendelkezés mellőzésével – a közúti járművek fajtájára korlátozza.

Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. 1. A Nyíregyházi Járásbíróság a 2020. november 9. napján kihirdetett 14.B.376/2020/8. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki – ítélete megnevezése szerint – ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségében [Btk. 236. § (1) bekezdés]. Ezért

öt 140 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 140.000 forint pénzbüntetésre és 1 év „A” kategóriába tartozó közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

[2] Az ügyészség terhelt terhére bejelentett fellebbezése folytán eljáró Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2021. március 10. napján meghozott 2.Bf.519/2020/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a pénzbüntetés napi tételeinek számát 200 napi tételre súlyosította, a járművezetéstől eltiltást az elektromos kerékpár kategóriára módosította.

[3] 2. A jogerős ügydöntő ítéletben megállapított tényállás lényege szerint a terhelt 2019. október 13-án, a délelőtti órákban nagyobb mennyiségű szeszes ital elfogyasztását követően 11 óra 30 perc körüli időben ittas állapotban közlekedett település 1 lakott területén az általa vezetett Polymobil típusú elektromos kerékpárral elektromos üzemmódban.

[4] Ittassága miatt a menetirány szerinti jobb oldali forgalmi sávból többször áttért a bal oldali forgalmi sávba, vagyis „kacsázva” közlekedett az elektromos kerékpárral. A kereszteződéséhez érve elveszítette uralmát a jármű felett, azzal felborult és az útestre esett, minek következtében 8 napon túl gyógyuló súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrséget és a mentőket a terhelt közlekedését és balesetét észlelő személy 1 értesítette, a helyszínre kiérkező rendőrfőnök a terhelt ittasságát észlelte, ezért kórházba szállítását követően vér- és vizeletvétele történt.

[5] A terhelt vérében a cselekménykor 2,66 gr/l szeszes ital fogyasztásából származó alkoholkoncentráció volt, ami súlyos fokú ittas állapotnak felelt meg.

[6] II. 1. A jogerős ügydöntő határozat ellen a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség a terhelt terhére nyújtott be felülvizsgálati indítványt Bf.394/2021/2. szám alatt a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulat ba) alpontban meghatározott okból, anyagi jogszabálysértés miatt a Be. 651. § (1) bekezdése alapján, a jogerős ítélet megváltoztatása és közúti járművezetéstől eltiltás kiszabása végett. A felülvizsgálati indítvány 2021. május 18. napján érkezett a Nyíregyházi Járásbírósághoz.

[7] A felülvizsgálati indítvány szerint a másodfokú bíróság a Btk. 55. § (3) bekezdésében írt anyagi jogszabályt megsértve szabott ki törvénysértő büntetést, amikor a terheltet az elektromos kerékpár vezetésétől tiltotta el. Indokolása szerint a Btk. 55. § (3) bekezdése alapján, ha a bíróság a terheltet nem egységesen a járművezetéstől és nem is meghatározott fajtájú (légi, vasúti, vízi, közúti) járművek vezetésétől tiltja el, akkor az eltiltásnak valamely meghatározott kategóriába tartozó járműre kell vonatkoznia. Miután a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében a „elektromos kerékpár”, mint vezetői engedélyhez kötött közúti járműfajta nem szerepel, így a járművezetéstől eltiltás egyéb törvényi feltételeinek fennállása esetén sem kerülhet szóba az ilyen járművek vezetésétől való eltiltás.

[8] 2. A Legfőbb Ügyészség BF.653/2021/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt fenntartotta, és indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítványban foglaltaknak megfelelően, 1 év közúti járművezetéstől eltiltás kiszabásával változtassa meg, míg egyebekben a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn.

[9] 3. A terhelt védője a felülvizsgálati indítványra és a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára írásbeli észrevételt tett, amelyben a közúti járművezetéstől eltiltás mellőzését kérte.

[10] Rámutatott, hogy a Kúria döntéseiben következetes hivatkozás, mely szerint a kiszabott büntetés csak akkor tekinthető törvénysértőnek és lehet felülvizsgálat tárgya, ha az – a minősítésen túl – a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközve volna nemében és/vagy mértékében törvénysértő. Miután a másodfokú bíróság döntése

mérlegelésen alapul és nem abszolút törvénysértő, ezért a felülvizsgálat tárgyát képező határozat felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban a Kúriának nincs törvényes lehetősége.

[11] **III.** A felülvizsgálati indítvány megalapozott.

[12] 1. A Be. 660. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsülésen bírálja el, kivéve, ha a terhelt vagy a védő a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül az ügy nyilvános ülésen való elbírálását indítványozza [Be. 660. § (2) bekezdés a) pont]. Ugyanakkor a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 212. § (1) és (2) bekezdése abban az esetben is lehetővé teszi a felülvizsgálati indítvány tanácsülésen való elbírálását, ha az indítványt nyilvános ülésen kell elbírálni, azonban az elbíráláshoz szükséges adatok a felülvizsgálati indítvánnyal érintett írásbeli nyilatkozata alapján beszerezhetők, és a rendelkezésre álló adatok alapján az ügy tanácsülésen való elbírálásának nincs akadálya.

[13] A fentiekre történő figyelmeztetés után a felülvizsgálati indítvánnyal érintettek nyilvános ülés kitűzését nem indítványozták, ezért a Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsülésen bírálta el.

[14] 2. A felülvizsgálati indítvány a terhelt terhére irányul. Az ügyészség a terhelt terhére a jogerős határozat közlésétől számított hat hónapon belül jogosult felülvizsgálati indítványt előterjeszteni [Be. 652. § (3) bekezdés]. Az ügyiratok között nincs igazolható adat arra vonatkozóan, hogy a bíróság a jogerős ügyszöveg határozatát az ügyészséggel mikor közölte, azonban miután a jogerős határozat meghozatalának 2021. március 10-i időpontjához képest a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa már 2021. május 18-án a járásbírósághoz megérkezett, erre tekintettel nyilvánvaló, hogy a Be. 652. § (3) bekezdése szerinti törvényes határidő kétséget kizáróan megtartott, az ügyészség által a terhelt terhére előterjesztett felülvizsgálati indítvány joghatályos.

[15] Minderre tekintettel az ügyészség indítványa alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[16] 3. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a értelmében kizárólag a bíróság jogerős ügyszöveg határozata ellen, és a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi jogi és eljárásjogi okokból vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényben meghatározott köre nem bővíthető; az ott meghatározottakon kívül más okból felülvizsgálatnak nincs helye.

[17] A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság – a bűncselekmény minősítésén túl – a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulat ba) alpont].

[18] 4. Előjáróban a Kúria az alábbiakra mutat rá.

[19] A Btk. 55. § (1) bekezdése szerint a járművezetéstől azt lehet eltiltani, aki az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt, illetve, aki a bűncselekmény elkövetéséhez járművet használ.

[20] A Btk. 55. § (2) bekezdése alapján a járművezetéstől el kell tiltani azt, aki járművezetés ittas állapotban vagy járművezetés bódult állapotban bűncselekményt követ el; különös méltánylást érdemlő esetben a járművezetéstől eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető.

[21] Jelen esetben a terhelt nem engedélyhez kötött járművet vezetett ittas állapotban. A Btk. 55. § (2) bekezdés esetében az alapot adó bűncselekmény és a szankció között maga a Btk. teremt kapcsolatot, amikor kimondja, hogy az ittas állapotban elkövetett járművezetés bűncselekmény esetében a járművezetéstől eltiltás kötelező. A szabályozásból következően

ekként a járművezetéstől eltiltás alkalmazásának nem előfeltétele az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegése, elégséges a járművezetés ittas állapotban bűncselekményének megvalósítása (Kúria Bfv.II.1223/2014/5., Bfv.II.950/2017/5., Bfv.II.460/2018/5.).

[22] Az ítélezési gyakorlat alapján a „gépi meghajtású jármű” fogalma lényegesen szélesebb járműkategóriát ölel fel a „gépjármű” 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben meghatározott definíciójához képest. A Btk. alkalmazásában a KRESZ-ben a gépjármű fogalom alól kivont járművek is a gépi meghajtású járművek fogalmi körébe vonhatók, így ezek közúton ittas állapotban vezetése megvalósítja az ittas járművezetés bűncselekményét.

[23] A kerékpár fogalmát a közúti közlekedés szabályairól szóló, többször módosított 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) I. számú függelék II. fejezetének r/1. pontja akként határozza meg, hogy a kerékpár olyan, legalább kétkerekű jármű, amelyet emberi erő hajt és ezt legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíti. Az elektromos kerékpár tehát kerékpárnak minősül és engedély nélkül vezethető. A terhelt ugyanakkor elektromos kerékpárját gépi meghajtású üzemmódban vezetve közlekedett annak ellenére, hogy szervezetében szesz ital fogyasztásából származó alkohol volt, ezáltal megszegte a KRESZ 4. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezést.

[24] A terhelt elektromos kerékpárt, mint engedélyhez nem kötött gépi meghajtású járművet vezetett ittas állapotban, ezért vele szemben a Btk. 55. § (2) bekezdése alapján a közúti járművezetéstől eltiltásnak helye van, főszabály szerint az kötelező is, de különös méltánylást érdemlő esetben az eltiltás mellőzhető. Különös méltánylást érdemlő körülményt azonban sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem észlelt, ezért az eltiltás kiszabását nem mellőzte, melynek kifejezett indokolását is adta, az elsőfokú bíróság ítélete [23], a másodfokú bíróság ítélete 3. oldal utolsó bekezdésében.

[25] 5. A büntetés törvényessége tekintetében – a téves minősítés esetén kívül – akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és/vagy mértéke a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik. A védő ezt helytállóan idézte, azonban e felülvizsgálati ok valósul meg – egyebek mellett – akkor, ha a bíróság jogerős ítéletében olyan büntetést szab ki, amit az adott tartalommal a törvény nem tesz lehetővé.

[26] A jogerős ítélet meghatározott fajtájú (légi, vasúti, vízi vagy közúti) és kategóriájú járműre vonatkoztatva, „elektromos kerékpár” vezetésétől tiltotta el a terheltet.

[27] A Kúria – egyetértve a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal – megállapította, hogy a jogerős ítélet ezen rendelkezése anyagi jogszabályt sért [Btk. 55. § (3) bekezdés], mivel a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 2. számú melléklete nem tartalmaz „elektromos kerékpár” vezetői engedélyhez kötött járműkategóriát. Ezáltal az annak vezetésétől való eltiltásának nincs jogszabályi alapja, a büntetési nem – a járművezetéstől eltiltás – nem korlátozható nem létező járműkategóriára. Ezért a Kúria a járművezetéstől eltiltásnak az elektromos kerékpár vezetésére korlátozó rendelkezését mellőzte.

[28] Rámutat ugyanakkor arra, hogy pontatlan az indítvány azon része, miszerint a Kúria a jogerős ítéletet akként változtassa meg, hogy a terhelttel szemben, 1 év időtartamban közúti járművezetéstől eltiltást is kiszabjon.

[29] Az elsőfokú bíróság a terhelttel szemben 1 év időtartamú „A” kategóriára korlátozott közúti járművezetéstől eltiltás szabott ki, amelyet a másodfokú bíróság mindössze annyiban módosított, hogy az eltiltás kategóriáját változtatta meg elektromos kerékpárra, és e

kategóriától eltiltással összefüggésben állapította meg a Kúria azt, hogy mint nem létező kategória esetén az eltiltás törvénysértő.

[30] A Btk. 33. § (1) bekezdés f) pontjában írt és a Btk. 55. §-ában meghatározott büntetési nem a járművezetéstől eltiltás, ami – korlátozás hiányában – valamennyi engedélyhez kötött gépjármű vezetésére vonatkozik. Ez korlátozható az utóbb említett jogszabályi hivatkozás (3) bekezdése alapján járműfajta, ami fogalma alatt a Btk. meghatározza, hogy légi, vasúti, vízi, vagy közúti járműfajta, illetve a 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendeletben meghatározott járműkategóriára. Jelen ügyben a jogerős ítélet – törvénysértő tartalommal – az utóbbit tette, így a Kúriának magáról e büntetés kiszabásáról és annak tartamáról külön rendelkeznie már nem kellett, mindössze a törvénysértés kellett – a törvényi keretek között – orvosolnia.

[31] Amint arra a Kúria már utalt, mind az első-, mind a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy különös méltánylást érdemlő körülmény hiányában a főszabály szerinti járművezetés kiszabása nem mellőzhető, a Kúria a büntetést a Btk. 55. § (3) bekezdésének törvényes alkalmazásával a közúti járművek járműfajtajára korlátozta.

[32] Minderre figyelemmel a Kúria – miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára hivatalból köteles – a Be. 655. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva – az ügyészség felülvizsgálati indítványát alaposnak ítélve a Be. 662. § (2) bekezdés b) pont 2. fordulata alapján a megtámadott határozatot az indítványban foglaltaknak megfelelően megváltoztatta, egyebekben pedig – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján – hatályában fenntartotta.

[33] **IV.** Az ítélet ellen a Be. 6. § (4) bekezdésére tekintettel nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

Budapest, 2021. október 14.

Dr. Sebe Mária s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró